

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ ELMED BYDGOSZCZ SP. Z O.O.
ul Karłowicza 3-5 85-092 Bydgoszcz

Spis treści:

Rozdział 1. Postanowienia ogólne.

Rozdział 2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem.

Rozdział 3. Katalog zachowań zabronionych.

Rozdział 4: Symptomy krzywdzenia małoletniego-na co zwrócić uwagę.

Rozdział 5. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego oraz odpowiedzialność za zgłoszenia.

Rozdział 6. Zasady aktualizacji standardów oraz odpowiedzialność za szkolenie personelu.

Rozdział 7. Zasady udostępniania standardów dla rodziców, opiekunów oraz małoletnich.

Rozdział 8. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych oraz ochrona małoletnich w internecie.

Rozdział 9. Zasady planowania wsparcia dla małoletniego po ujawnieniu krzywdy.

Rozdział 10. Zasady ochrony wizerunku małoletniego.

Rozdział 11. Postanowienia końcowe.

Rozdział 1: Postanowienia ogólne

1. Opracowane w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Elmed Bydgoszcz Sp. z o.o.

ul. Karłowicza 3-5, 85-092 Bydgoszcz(zwane dalej "NZOZ Elmed"), Standardy Ochrony

Małoletnich mają na celu realizację obowiązków prawnych wynikających z ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym oraz ochronie małoletnich.

2. W niniejszym dokumencie używane terminy oznaczają:

1) **krzywdzenie małoletniego** – wszelkie czyny zabronione lub karalne, w tym czyny nieobyčajne, kierowane przeciwko małoletnim przez jakąkolwiek osobę, w tym personel, lub wynikające z zaniedbań w ochronie dobra małoletniego;

2) **małoletni** – osoba, która nie osiągnęła wieku 18 lat;

3) **kierownictwo** – dyrektor podmiotu leczniczego, jego zastępcy, pełnomocnicy oraz wszyscy decyzyjni pracownicy niezależnie od tytułu funkcji;

4) **personel** – pracownicy, współpracownicy i osoby świadczące usługi w NZOZ Elmed, zaangażowane w świadczenie usług zdrowotnych dla małoletnich lub mające z nimi kontakt;

5) **standardy** – omówione w niniejszym dokumencie Standardy Ochrony Małoletnich;

6) **zatrudnienie** – nawiązywanie współpracy z o umowę o pracę, powołanie, mianowanie lub jakąkolwiek umowę cywilną.

3. Obowiązek przestrzegania standardów dotyczy zarówno wszystkich członków personelu, jak i kierownictwa placówki.

4. Dla skutecznej ochrony małoletnich, personel oraz kierownictwo są zobowiązani do podjęcia działań przewidzianych w standardach, także w przypadku zauważenia lub uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego przez osoby trzecie albo inne dzieci.

5. Za wprowadzenie, monitorowanie i ocenę przestrzegania standardów odpowiada kierownik podmiotu leczniczego. W przypadku braku osoby wyznaczonej oraz kierownika podmiotu, interwencję podejmuje członek personelu, który powziął informacje uzasadniające jej podjęcie.

6. Przed nawiązaniem współpracy z każdą osobą, która ma świadczyć usługi zdrowotne dla małoletnich lub uczestniczyć w ich świadczeniu, należy uzyskać informacje z Rejestru Sprawców Przepęstw Na Tle Seksualnym, dotyczące jej obecności w tym rejestrze.

7. Przed zatrudnieniem osoby mającej kontakt z małoletnimi, konieczne jest dostarczenie aktualnego zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przepęstw z rozdziału XIX (przepęstwa przeciwko życiu i zdrowiu) oraz XXV (przepęstwa przeciwko wolności seksualnej) kodeksu karnego, a także stosownych przepęstw według innych regulacji prawnych.

8. W przypadku zatrudnienia cudzoziemca, należy zweryfikować, czy nie figuruje on w rejestrach karalności państwa pochodzenia. Składają oni oświadczenie o państwach zamieszkania w przeciągu ostatnich 20 lat i informacje z rejestrów karnych tych państw (załącznik nr 1)

9. Jeżeli państwo nie wydaje informacji o niekaralności lub nie prowadzi rejestru karnego, kandydat składa (załącznik nr 2):

- 1) oświadczenie o tym fakcie;
- 2) oświadczenie, że nie był karany za czyny zabronione odpowiadające ww. przestępstwom;
- 3) oświadczenie, że nie ma zakazu zajmowania stanowisk, wykonywania zawodów lub działalności związanych z dziećmi.

Oświadczenie składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej.

10. W NZOZ Elmed mogą zostać zatrudnione wyłącznie osoby, które nie figurują w Rejestrze Sprawców Przepływów Na Tle Seksualnym oraz dostarczyły aktualne zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego, potwierdzające, iż nie były skazane za przestępstwa wymienione w punkcie 8.

11. Każdy członek personelu jest zobowiązany do zapoznania się z regulacjami standardów. Potwierdzenie zapoznania się odbywa się w formie pisemnego oświadczenia, wzór którego znajduje się w załączniku nr 3.

12. Kierownik podmiotu leczniczego przeprowadza przegląd Rejestru Sprawców Przepływów Na Tle Seksualnym oraz zbiera oświadczenia od personelu wykonującego świadczenia zdrowotne dla małoletnich, co roku w grudniu, aby zweryfikować ich status.

13. W przypadku informacji o:

- 1) wszczęciu postępowania karnego wobec członka personelu dotyczącego standardów, kierownik niezwłocznie odsuwa go od kontaktu z małoletnimi;
- 2) skazaniu członka personelu, kierownik natychmiast rozwiązuje z nim umowę o pracę.

Rozdział 2: Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem.

1. Głównym założeniem działań podejmowanych przez personel i kierownictwo NZOZ Elmed w kontaktach z małoletnimi jest ich dobro.

2. Członkowie personelu oraz kierownictwo:

- 1) traktują małoletnich z szacunkiem, zachowując spokój i cierpliwość, oraz okazując zrozumienie dla ich potrzeb;
- 2) dbają o przestrzeganie ich praw pacjenta;
- 3) respektują prawo do opieki przedstawicieli ustawowych;
- 4) w miarę możliwości tłumaczą podejmowane działania i starają się uzyskać zgodę na świadczone usługi;

- 5) umożliwiają małoletnim wyrażanie swojego zdania oraz zapewniają prawo do bycia wysłuchanym.
3. Pracownik, który ma świadomość, że małoletni mógł doznać krzywdzenia jest zobowiązany do ostrożności w kontaktach z nim.
  4. W sytuacji, gdy małoletni wykazuje chęć nawiązania nieodpowiedniego kontaktu fizycznego, personel ma obowiązek wyjaśnić mu potrzebę przestrzegania granic.
  5. Przed badaniem małoletniego pacjenta konieczne jest uzyskanie zgody osoby uprawnionej, o ile nie jest to nagła sytuacja.
  6. Badanie powinno być przeprowadzane w obecności przedstawiciela ustawowego, a jeśli to niemożliwe, w obecności innego pracownika personelu.
  7. Badanie, które wymaga rozbierania pacjenta, dotykania lub oględzin, powinno mieć solidne uzasadnienie medyczne.
  8. Podczas badań intymnych, należy zachować szczególną delikatność, tłumacząc potrzebę takiego badania zarówno małoletniemu, jak i jego opiekunowi.
  9. W trakcie badania małoletniego pacjenta, należy dbać o jego intymność, biorąc pod uwagę jego wiek i potrzeby.
  10. W miarę możliwości, badania ingerujące w intymność małoletniego powinien przeprowadzać pracownik tej samej płci.
  11. Personel musi zwracać uwagę na czynniki ryzyka oraz objawy krzywdzenia małoletnich.

Rozdział 3: Katalog zachowań zabronionych.

1. Zakazane jest stosowanie wszelkich form przemocy wobec małoletnich, w tym przemoc fizyczną oraz werbalną.
2. Zabrania się dotykania małoletnich w sposób, który mógłby zostać źle odebrany lub jest poza uzasadnioną potrzebą medyczną.
3. Niedopuszczalne jest przedstawianie małoletnim treści pornograficznych, erotycznych lub przemocy.
4. Personel nie może wyśmiewać, poniżać ani etykietować małoletnich.
5. Kontakt fizyczny z małoletnim nie może być ukrywany ani związany z gratyfikacją.
6. Personel nie może kontaktować się z małoletnim bez jego przedstawiciela ustawowego.
7. Personel nie powinien nawiązywać kontaktów z małoletnim w formach innych niż przewidziane, (np. media społecznościowe).

Rozdział 4: Symptomy krzywdzenia małoletniego-na co zwrócić uwagę

1. Najczęściej obserwowane oznaki fizyczne możliwego krzywdzenia dziecka obejmują między innymi:

- 1) widoczne obrażenia ciała, których pochodzenie trudno wyjaśnić i/lub które występują w miejscach przykrytych ubraniem i/lub u dziecka, które nie porusza się samodzielnie.
- 2) urazy na więcej niż jednej płaszczyźnie kończyny, głowy, tułowia.
- 3) rany, otarcia, blizny, sińce, stłuczenia w miejscach nietypowych dla przypadkowych urazów: plecy, pośladki, ramiona, uda, brzuch, krocze i stopy, okolice oczodołów (bez urazu czoła), policzki, usta, skroń, szyja, uszy.
- 4) urazy głowy u dzieci poniżej 3 r.ż.
- 5) okrągłe punktowe poparzenia, oparzenia na plecach i pośladkach u małych dzieci, na grzbietowej powierzchni dłoni, rękawiczkowe/ skarpetkowe.
- 6) stłuczenia i skaleczenia warg, dna jamy ustnej i języka w wyniku prób karmienia na siłę, wpychanie smoczka itp., urazy kącików ust.
- 7) krwiotłucie i krwawe wymioty, bezpośrednie urazy podniebienia miękkiego, tylnej ściany gardła, złamania zębów, uszkodzenia dziąseł, złamanie żuchwy.

2. Najbardziej obserwowane symptomy i objawy związane z wykorzystaniem seksualnym:

- 1) ślady obecności ciała obcego w pochwie lub odbycie. Objawem wskazującym na ciało obce w pochwie może być obfita wydzielina.
- 2) infekcja chorobami przenoszonymi drogą płciową u dziecka i młodzieży powyżej 15 r.ż. bez wyraźnego wskazania na dobrowolną aktywność seksualną z rówieśnikiem.
- 3) Ciąża u dziecka poniżej 15 r.ż. i 9 miesięcy lub ciąża u nastolatki powyżej 15 r.ż. będąca wynikiem niedobrowolnej aktywności seksualnej.

3. Najczęściej obserwowane zachowania ze strony dziecka, na które warto zwrócić uwagę:

- 1) dziecko zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, jest zbyt infantylne lub nadmiernie dojrzałe,
- 2) dziecko boi się rodzica/opiekuna.
- 3) Długotrwały, silny, niemożliwy do ukojenia płacz,
- 4) zaburzenia jedzenia, odmowa jedzenia lub nadmierne objadanie się, wymioty
- 5) Opóźnienie w rozwoju fizycznym lub emocjonalnym,
- 6) niechęć do przebijania się w towarzystwie innych,
- 7) samookaleczenia się, nadużywanie substancji psychoaktywnych.

4. Najczęściej obserwowane zachowania ze strony rodzica/opiekuna, na które warto zwrócić uwagę:

- 1) nie potrafi wyjaśnić mechanizmu urazu, podaje informacje nieadekwatne, niespójne lub sprzeczne,
- 2) zmienia wyjaśnienia co do okoliczności powstania urazu,
- 3) nie reaguje na płacz, ból dziecka, nie okazuje emocji podczas opowiadania o dziecku,
- 4) jest emocjonalnie niedostępny, nie reaguje na obecność dziecka, a w szczególności niemowlęcia,
- 5) stosuje groźby, surową dyscyplinę w tym kary fizyczne.

Rozdział 5: Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego oraz odpowiedzialność za zgłoszenia.

1. W przypadku zaobserwowania sytuacji przemocy lub wykorzystania małoletniego, każdy członek personelu niezwłocznie reaguje w celu ochrony dziecka.
2. Podejrzenie naruszenia standardów w tym kontekście można zgłaszać na adres e-mail: sekretariat@elmed.md.
3. Pracownicy podmiotu ma dążyć do jak najszybszego wyjaśnienia sprawy i dokumentowania podjętych działań.
4. W przypadku zgłoszenia podejrzenia, pracownik zostaje odsunięty od kontaktu z małoletnimi do wyjaśnienia sytuacji.
5. Prowadzony jest rejestr zgłoszeń dotyczących podejrzenia krzywdzenia małoletniego oraz zainicjowanych interwencji. Rejestr ma formę Kart Interwencji (załącznik nr 4).
6. Rejestr może być prowadzony w formie papierowej lub elektronicznej.
7. Jeśli przedstawiciel ustawowy małoletniego wykazuje brak zainteresowania pomocą lub zaniedbuje jego potrzeby, należy podjąć odpowiednie działania.
8. W sytuacji ubóstwa, przemocy, czy zaniedbania, personel powinien informować ludzi o dostępnych formach wsparcia.
9. Gdy przedstawiciel ignoruje potrzebę pomocy, kierownik sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodzinną do właściwego sądu. Z wniosku kierownik sporządza notatkę.
10. W przypadku wystąpienia zdarzenia szczególnie niebezpiecznego dla życia lub zdrowia małoletniego pacjenta, należy bezzwłocznie poinformować o nim policję lub prokuraturę telefonicznie. Ze zgłoszenia kierownik sporządza notatkę.
11. W placówce umieszczone są informacje ogólnopolskich linii pomocy dla ofiar przestępstw.

Rozdział 6: Zasady aktualizacji standardów oraz odpowiedzialność za szkolenie personelu.

1. Kierownik w regularnych odstępach dokonuje przeglądu standardów i dostosowuje je do aktualnych wymogów prawnych. Wnioski z analizy należy odpowiednio udokumentować.
2. Uczestnicy mogą zgłaszać swoje uwagi do standardów, które zostaną rozważone przez kierownika.
3. Kierownik ma prawo kontrolować znajomość standardów wśród personelu oraz organizować związane z nimi szkolenia.

Rozdział 7: Zasady udostępniania standardów dla rodziców, opiekunów oraz małoletnich.

1. Standardy są publicznie dostępne w placówce oraz na stronie internetowej podmiotu.
2. Każdy małoletni lub jego przedstawiciel może uzyskać kopię standardów w rejestracji.
3. Dostępna jest również wersja skrócona standardów, zawierająca najważniejsze informacje dla dzieci.

Rozdział 8: Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych oraz ochrona małoletnich w internecie.

1. Centrum Medyczne zapewnia dostęp do internetu, z zachowaniem odpowiednich zabezpieczeń.
2. Zabezpieczenia dodatkowo uniemożliwiają dostęp do treści szkodliwych.

Rozdział 9: Zasady planowania wsparcia dla małoletniego po ujawnieniu krzywdy.

1. Po wykryciu krzywdzenia, pracownik ustala plan wsparcia przy współpracy z przedstawicielem ustawowym.
2. pracownik podmiotu bierze pod uwagę opinię małoletniego, aby odpowiednio dobrać formę wsparcia.

Rozdział 10: Zasady ochrony wizerunku małoletniego.

1. Wizerunek małoletniego jest chroniony.
2. Publikacja wizerunku w jakiegokolwiek formie wymaga zgody przedstawiciela ustawowego.
3. Jeśli wizerunek małoletniego jest jedynie detalem, zgoda nie jest wymagana.
4. Wizerunki rejestrujące działalność ochronną nie muszą być publikowane ani zgłaszane.

Rozdział 11: Postanowienia końcowe.

1. Standardy mają charakter regulacji wewnętrznych, których przestrzeganie jest obowiązkowe dla personelu NZOZ Elmed.
2. Niniejsze standardy wchodzi w życie z dniem ich publikacji i ogłoszenia.
3. Kierownik ma prawo do dokonywania zmian w standardach z odpowiednim ogłoszeniem.

INFORMACJE O MOŻLIWOŚCI UZYSKANIA BEZPŁATNEJ POMOCY PRZEZ DZIECKO

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY czynny 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu. Połączenie jest bezpłatne. Pamiętaj masz prawo szukać wsparcia dla siebie. Jeśli tego potrzebujesz zadzwoń pod numer 116 111. Więcej informacji możesz także uzyskać wchodząc na stronę: www.116111.pl

DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA RZECZNIKA PRAW DZIECKA- to bezpłatna i anonimowa infolinia czynna całą dobę, 7 dni w tygodniu pod numerem 800 12 12 12. Jest to miejsce, w którym zarówno każde dziecko, jak i ich rodzice czy opiekunowie mogą w każdej chwili uzyskać profesjonalne wsparcie psychologiczne i prawne w każdej trudnej sytuacji. Możesz też napisać do ekspertów na czacie, który znajdziesz na stronie Rzecznika: www.brpd.gov.pl

W jakich sytuacjach można zadzwonić i uzyskać pomoc?:

- w sytuacji, kiedy czujesz się dyskryminowany,
- kiedy doświadczasz przemocy lub jesteś jej świadkiem,
- gdy czujesz się samotny, smutny lub przestraszony,
- masz problem w szkole lub w domu,
- chcesz porozmawiać o kontaktach z rodzicami i rodzeństwem,
- doświadczasz przemocy, dyskryminacji lub napaści,
- masz problemy z kolegami lub koleżankami,
- martwisz się o swoje zdrowie lub bezpieczeństwo,
- potrzebujesz porady lub wsparcia w trudnej sytuacji,
- chcesz porozmawiać o przyjaźni, miłości, emocjach, dojrzewaniu.

Możesz porozmawiać o wszystkim , a konsultanci:

- wysłuchają Cię uważnie bez osądzania,
- udzielą Ci wsparcia emocjonalnego,
- pomogą Ci zrozumieć Twoje problemy,
- przekażą Ci informacje o dostępnych formach pomocy,
- w razie potrzeby skierują Cię do odpowiednich instytucji.

Siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie mieści się w

Ośrodka Pomocy Społecznej

ul. Toruńska 272, 85-831 Bydgoszcz

telefon 52 375 33 82

e-mail : zi@mopsbydgoszcz.pl

adres www: ops.pl

Pamiętaj - jeżeli Twoje prawa są łamane, czujesz się krzywdzony

PROSIĆ O POMOC TO NIE WSTYD

PRAWO STOI PO TWOJEJ STRONIE- ZADZWOŃ!

- w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia powiadom **Policję 997, 112**;
- **800 12 12 12 Dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka** (telefon skierowany do wszystkich dzieci, które potrzebują pomocy. Jeśli zadzwonisz pod ten numer, będziesz mógł/mogła porozmawiać ze specjalistą, który postara Ci się pomóc. Numer działa przez całą dobę, siedem dni w tygodniu.);
- **116 111 Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży** (jeżeli czujesz się krzywdzony i potrzebujesz pomocy – możesz zadzwonić. Specjaliści rozmawiają z Tobą o każdym trudnym problemie i udzielą Ci pomocy. Telefon działa 7 dni w tygodniu całodobowo. Możesz także zarejestrować się na stronie www.116111.pl i napisać wiadomość.);
- **116 123 Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia”** (uzyskasz wsparcie, pomoc psychologiczną, informacje o możliwościach uzyskania pomocy najbliższej Twojego miejsca zamieszkania. Konsultacje prowadzone są telefonicznie lub mailowo: poradnia@niebieskalinia.pl);
- **801 615 005 Dyżurnet.pl** (możesz tu zgłaszać informacje o wszystkich nielegalnych i niepokojących treściach znalezionych w Internecie. Twoje zgłoszenie może być anonimowe, to znaczy, że nikt nie dowie się o tym, że to Ty zgłosiłeś nielegalne treści. Nielegalne treści możesz zgłosić poprzez stronę www.dyzurnet.pl, e-mailowo: dyzurnet@dyzurnet.pl);
- **800 199 990 Ogólnopolski Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Narkomanii** (to numer, pod którym uzyskasz pomoc oraz wsparcie, jeśli Twój problem związany jest z narkotykami lub uzależnieniem od narkotyków. Możesz zadzwonić zarówno wtedy, gdy problem dotyczy Ciebie, jak i wtedy, kiedy zauważysz, że problem z narkotykami ma osoba w Twoim otoczeniu. Telefon jest czynny codziennie od 16:00 do 21:00, z wyjątkiem świąt państwowych);

Masz również prawo do złożenia na Policji lub w prokuraturze zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez osobę, która krzywdzi Ciebie i Twoją rodzinę.

Jeżeli KTOŚ przez DŁUŻSZY CZAS wobec CIEBIE stosuje przemoc domową, rówieśniczą, tj.:

- **Przemoc fizyczną**—rodzic, opiekun lub inna dorosła osoba mieszkająca z dzieckiem w domu popycha je, szarpie, bije, kopie, rzuca czymś w dziecko na tyle mocno, że pozostawia to ślady lub powoduje obrażenia.
- **Przemoc emocjonalną (psychiczną)**—rodzic dziecka, opiekun lub inna osoba dorosła mieszkająca z dzieckiem w domu wyzywa, obraża lub poniża dziecko i/lub zachowuje się w sposób, który sprawia, że dziecko boi się, że może zostać fizycznie skrzywdzone.
- **Przemoc seksualną (wykorzystanie seksualne dziecka)**—dorosły, krewny, przyjaciel rodziny lub osoba nieznajoma angażuje dziecko w aktywność seksualną, bez kontaktu fizycznego lub z kontaktem fizycznym, takim jak dotykanie, zmuszanie dziecka do dotykania ciała sprawcy w sposób seksualny czy stosunek seksualny.
- **Zaniedbanie**—nikt w rodzinie dziecka nie sprawia, by czuło się ważne, wyjątkowe i kochane, nie troszczy się o nie ani go nie wspiera. Rodzic/opiekun dziecka nie opiekuje się dzieckiem, nie interesuje jego zdrowiem, odżywianiem, warunkami bytowymi.
- **Przemoc rówieśniczą**—dziecko doświadcza różnych form przemocy ze strony rówieśników w szkole, sąsiedztwie lub ze strony rodzeństwa, bezpośrednio lub z użyciem technologii komunikacyjnych (Internetu i telefonów komórkowych).

INFORMACJA DLA PACJENTÓW MAŁOLETNIICH

PAMIĘTAJ O TYM, ŻE JESTEŚMY TU ABY CI POMÓC:

- jako nasz Pacjent, jesteś dla nas ważny, a naszym celem jest leczenie i pomaganie Ci.
- chcemy, abyś czuł się u nas jak najlepiej.
- nasz Personel jest po to, aby pomagać dzieciom i udzielać im wsparcia, zawsze odpowie na Twoje pytania. Wyjaśni Ci wszystko, co jest dla Ciebie niezrozumiałe.
- Na badania wchodzić z mamą/ tatą / opiekunem. Oni mogą być zawsze przy Tobie.
- możesz śmiało zapytać nas jak mamy na imię. Masz prawo wiedzieć, jak nazywa się osoba, która Cię leczy i czym się zajmuje.
- jeśli czegoś nie rozumiesz lub nie wiesz, na czym polega leczenie, a chcesz się dowiedzieć, to nie wstydź się nas zapytać. Wszystko Ci wyjaśnimy.
- lekarzowi możesz powiedzieć wszystko, on jest tu po to, żeby Ci pomóc.
- wiedza o tym, co Ci dolega, czego się obawiasz lub wstydzisz może być bardzo ważna. Dzięki tej wiedzy lekarz będzie mógł Ci pomóc jak najlepiej
- Twoje zdrowie, potrzeby i uczucia są dla nas bardzo ważne. Chcemy abyś o tym wiedział.
- badania staramy się wykonywać w sposób bezbolesny. Jednak nie zawsze jest to możliwe, czasami musimy działać szybko w trosce o Twoje zdrowie.
- Twoje emocje mają dla nas znaczenie. Jeśli jest Ci smutno lub tęsknisz za kimś, powiedz nam o tym. Postaramy się pomóc Ci. Możesz poprosić nas o przytulenie lub pocieszenie. Nigdy nie zrobimy niczego bez Twojej zgody.
- opiekujemy się wszystkimi pacjentami tak samo i zawsze staramy się poświęcić Ci jak najwięcej czasu
- nikt nie może na Ciebie krzyżać, wyśmiewać się z Ciebie, dotykać Cię bez Twojej zgody ani fotografować.